

Dėl oikonimo *Joskildai* kilmės

LAIMUTIS BILKIS

Lietuvių kalbos institutas, Petro Vileišio g. 5, 10308 Vilnius

El. paštas laimutis.bilkis@lki.lt

Straipsnyje pirmą kartą išsamiai tiriama Panevėžio rajono savivaldybės Ramygalos seniūnijos teritorijoje esančio kaimo vardo *Joskildai* (*Jóskildai*) kilmė. Iki šiol apie jį rašyta tik labai trumpai ir fragmentiškai, todėl šį kartą daug dėmesio skiriama onimo raidai: apžvelgiami pirmieji ir vėlesni užrašymai istorijos šaltiniuose, analizuojami perteikimo kitomis kalbomis ypatumai, kurie rodo, kad dabartinė lietuviška gyvenamosios vietos vardo forma nėra pakitusi, palyginti su vartota XVII a. II pusėje. Aptarus raidą iškeliama oikonimo kilmės iš dabar nevartojamo dvikamienio asmenvardžio **Jos-kildas* hipotezė, kuri grindžiama onimo struktūrinėmis ypatybėmis, tame pačiame plote paplitusių asmenvardžių su kamienais *Jos-* ir *Kild-* buvimo faktu, analogiškų kamienų egzistavimu lietuvių ir kitų baltų kalbose.

Reikšminiai žodžiai: lietuvių kalba, toponimika, antroponimika, oikonimų raida, oikonimų kilmė, dvikamieniai asmenvardžiai

IVADAS

Panevėžio rajono savivaldybės Ramygalos seniūnijos Joskildų kaimo istorija ir jo vardo kilmė iki šiol nesulaukė daug istorikų ir toponimikų dėmesio. Istoriniuose tyrimuose pastebėta, kad ši gyvenvietė nuo seno priklausė Ramygalos parapijai, kurios 1784 metų vizitacijos dokumentuose ji užrašyta kaip Straševičiaus nuosavybė [1, 161; 2, 122]. Taip pat pabrėžiama, jog Joskildai seniau buvo Ramygalos parapijos filija, turėjo medinę šiaudais dengtą koplyčią, kuri 1846 m. perkelta į Anciškį, nes Straševičiai neįstengė jos toliau išlaikyti [1, 179]. Aiškinant kaimo vardo kilmę apsiribota tik bendro pobūdžio pasvarstymu dėl jo ryšio su galimu dvikamieniu avd. **Jos-kildas* [32, 188]¹.

Esantys tik fragmentiški faktai suponuoja detalesnio tyrimo poreikį, siekį bandyti pateikti labiau pagrįstą šio įdomios struktūros oikonimo kilmės aiškinimą. Savaimė suprantama, tam reikia surasti ir ištirti daugiau istorinių ir kalbinių duomenų, detaliau patyrinėti vardo užrašymus istoriniuose šaltiniuose, apžvelgti gyvąją vartoseną. Tai laikytina svarbiais veiksniais nustatant autentišką kaimo vardo formą, aiškinantis jos kilmę. Be to, oikonimo kilmės pamato paieškos sietinos su platesniu lietuvių ir kitų baltų kalbų toponimijos bei antroponimijos kontekstu, vietovardžių ir asmenvardžių struktūrinių, kilminių analogijų

1 Dar paminėtinas kraštotyros darbuose publikuotas liaudies etimologija laikytinas aiškinimas: prie kelio buvusi smuklė, valdoma žmogaus vardu Joskė, todėl nuo jo ir kilo kaimo pavadinimas.

identifikavimu. Analizuojant istorinius oikonimo užrašymus siekiama išsiaiškinti grafinių variantų atsiradimo priežastis, t. y. tirama, ar skirtingi užrašymai gali rodyti lietuviškos formos kaitą, ar tėra kitų kalbų rašybos ypatumų, slavinimo padariniai. Aptariant kiekvienos istorinės formos atsiradimo priežastis pasitelkiama kitų panašių to paties istorinio laikotarpio vietovardžių užrašymo analogijų. Ieškant kilmės ištakų gilinamasi, ar tos pačios šaknies (taigi ir to paties kilimo) vietovardžių ir asmenvardžių galėjo būti lietuvių bei kitų baltų kalbose.

OIKONIMO VARTOSENA GYVOJOJE KALBOJE IR ISTORIJS ŠALTINIUOSE

Iš gyvosios kalbos gyvenvietės vardas užrašytas gana anksti. Kazimiero Būgos tikrinių žodžių kartotekoje [13] yra XX a. pradžioje du kartus užfiksuotas koplyčios vardas: *Jóskildai* [62, 11] ir *Jóskildai*². Tame pačiame šaltinyje yra dvi kortelės su užrašytu nekirčiuotu kaimo vardu *Joskildai*. Tarpukario pavardžių ir vietovardžių komisijos parengtuose gyvenamųjų vietų sąrašuose pateiktas oikonimas su vardininko linksnio kirčiuotu galūniniu skiemeniu *Joskildai* (3^a) [54, 68]. Kaimo vardas *Jóskildai* vardyno duomenų rinkėjų dar užfiksuotas 1973 m., tuo pačiu laiku į gyvosios kalbos vietovardžių kartoteką pateko oikoniminės kilmės kapų vardas *Jóskildų kapėliai* [65]³. Iš vietinių gyventojų užrašyti duomenys gana patikimai rodo formos *Joskildai* tikrumą, nes nėra pateikto jokio kito fonetinio varianto. Pastebėtinas tik kirčiavimo įvairavimas: XX a. pradžioje ir 1973 m. kirčiuotas pirmasis skienuo, o apie 1935 m. – galūnė. Kadangi *Joskildų* kaimas yra sąlyginio kirčio atitraukimo plote, kur kirtis atitraukiamas tik iš trumpos galūnės į ilgą skiemenį [67, 37–41, 447; 25, 123–125, žemėl. Nr. 105], galima manyti buvus du oikonimo kirčiavimo variantus – *Jóskildai* (*Jóskildai*) ir *Joskildai*.

Užrašymų istorijos šaltiniuose analizė rodo, kad šis vardas jau tikrai vartotas XVII a. II pusėje. Oikonimas dukart paminėtas Upytės žemininkų Lauryno Musnickio (*Wawrzyniec Janowicz(z) Jankiewicz Musnicki*) ir jo žmonos Marijonos (*Marianna Kirkiłowna Wawrzyncowa Jankiewiczowa Musnicka*) 1671 m. sausio 23 d. rašte, liudijančiame juos parduodant paveldėtą Barklainių palivarką, esantį Upytės pavieta: *w jednym siolku nazwanym Jeskildach* [14, 1], *ze wsi Jaskildow* [14, 2]. Vėliau dažnai fiksuotas XVIII a. II pusės Ramygalos bažnyčios metrikų knygose, plg. *De Jaskildy* 1772 [38, 4, 5], 1773 [38, 10], 1774 [38, 15], *de Jaskildy* 1774 [38, 15v], 1781 [38, 137], *Jaskildy* 1775 [38, 20, 21], 1776 [38, 25], 1777 [38, 33], 1789 [38, 183], *Joskildy* 1778 [38, 40], *de Joskildy* 1787 [38, 85] ir t. t. Pažymėtina, kad metrikuose užrašytos formos įvairuoja nedaug: dažniausiai rašoma *Jaskildy*, vienu kitu atveju – *Joskildy*. Kaimo vardas minimas ir kituose (nereliginio pobūdžio) dokumentuose: *Wies Jaskildy* 1775 [59, 5v], *Jaskildy* 1784 [66, 81], *Jaskildzie* 1784 [58, 70v], *Jaskildy* 1790 [60, 3], *Jaskildany capella*⁴ 1854 [6, 104], *Jaskildany* 1882 [50, 485], *Яскилды, селение*⁵ 1892 [73, 244].

Aptariant oikonimo vartoseną istorijos šaltiniuose išskirtini keli jo kamieno ir galūnės rašybos atvejai. Pirmasis skienuo rašomas *Je-*, *Ja-* (*Я-*) ir *Jo-*. Galima manyti, kad variantai su *Je-*, *Ja-* greičiausiai atspindi gyvosios kalbos formos *Jo-* slavinimą, nes tokių perteikimo atvejų istorinėje XVII–XIX a. toponimijoje randama labai daug, plg. *ex v. Jagielancow* (XVII a. II pusė) (= *Jogėliónys*) [41, 163], *de Janaicie* 1711 [55, 55],

2 Užrašytojas nurodęs tik savo vardo ir pavardės pirmąsias raides – J. T.

3 Abu vietų vardai užrašyti pavardžių nenurodžiusių talkininkų.

4 Lot. *capella* = liet. *koplyčia*.

5 Rus. *селение* = liet. *gyvenvietė*.

de Janaycie 1713, *de Janaicie* 1714 [55, 59] (= *Jonaičiai*), *de Janalizki* 1755 [53, 28], *de Janelizki* 1758 [53, 80] (= *Jonėlišké*), *de Janiance* 1724 [33, 18], 1733 [33, 82], *Janiance* 1746 [34, 35], *wsī Janiance* 1828 [36, 5], *wsī Jeniancach* 1830 [36, 25] (= *Joniōnys*), *de Janiszkanke* 1714 (= *Joniškōnys*) [42, 263], *de oppido Janiszki* 1803–1808 (= *Jōniškis*) [39, 159], *Jawayszany*, *Jawayszancy*, *de Jawayszan*, *de Jawayszancy*, *de Jawayszancow* (XVII a. II pusė) (= *Jovaišōnys*) [41, 163], *de Jawoyszany* 1702, 1706, 1729, *Jewaszony* 1702, *Jewoszany* 1705, *Jewayszany* 1712, 1713, *de Jawoyszanie* 1715, *Jawoyszane* 1726, *de Jawoyszany* 1742 (= *Jovaišōnys*) [42, 263], *de Jawoisze* 1663 [20, 9], *de Jawoysze* 1678 [21, 34], *Jawoysze* 1840 [22, 9] (= *Jovaišiai*) ir t. t.

Galūnė –y (–bi) (*Jaskildy*, *Jaskildy*, *Joskildy*, Яскилды) neabejotinai gali suponuoti daugiskaitos formą su –ai, dėl tokio galūnės slavinimo plg. istorinius oikonimus *Asalny* 1787, *Afsalny* 1789 (= **Asalnaĩ*), *de Rukszeny* 1744, *de Rukszany* 1746 (= *Rukšėnai*), *de Cijany* 1741, *de Cijany* 1742, 1743, *de Villa Ciany* 1743, *de Villa Cyany* 1744 (= *Cijōnai*) [3, 42], *wies Bygirdy* 1809 [51, 31], *De Bigirdy* 1824 [51, 127] (= *Bygirdai*), *Bujwidy* 1864 [15, 179] (= *Buivydaĩ*), *de Ilmedy* 1685, *de Ilmedy* 1692 (= **Ilmėdai*) [7, 159], *Lizdy* 1743 [34, 14] (= *Lizdai*). Pirmųjų paminėjimų formos *w jednym siolku nazwanym Jeskildach*, *ze wsi Jaskildow* taip pat atspindi lietuvių oikonimą su galūne –ai: *Jeskildach* yra lenkų daugiskaitos *Jaskildy* lokatyvas, *Jaskildow* – genityvas. Šiais linksniais būdavo užrašoma gana daug istorinių gyvenamųjų vietų vardų, plg. turinčius baigmenį –ai (–dai): *we wsi Bigirdach* 1845 [16, 2], 1847 [16, 18] (= *Bygirduose*, vard. *Bygirdai*), *wsī Lizdach* 1830 [36, 94] (= *Lizduose*, vard. *Lizdai*), *w Milwidach* 1827 [52, 7] (= *Milvyduose*, vard. *Milvydai*), *wsī Sarkajedach* 1829 [36, 64] (= *Sarkajieduose*, vard. *Sarkajiėdai*) ir *ex Buywidow* 1658–1688 (= iš *Buivydy*, vard. *Buivydaĩ*) [41, 159], *z Lizdow* 1744 [34, 18] (= iš *Lizdy*, vard. *Lizdai*), *de Wanagow* 1744 (= iš *Vanagy*, vard. *Vanagai*) [42, 269].

Kiek neaiškesnis yra užrašymas *Jaskildzie*. Paprastai baigmuo –dzie rodo lietuvių –džiai, plg. *Bildzie* 1778 [19, 1] (= *Bildžiai*), *Dobedzie* 1803–1808 (= *Dúobėdžiai*) [39, 161], *de Geydzie* 1699 [55, 44] (= *Geidžiai*), *de Jodzie* 1748 [12, 2] (= *Júodžiai*), *de Milwidzie* 1707 [11, 39] (= *Milvydžiai*), *de Waysodzie* 1708 (= *Vaišodžiai*) [42, 205]. Taigi lyg ir galima manyti buvus variantą **Joskildžiai*. Tačiau pasitaiko atvejų, kai su baigmeniu –dzie užrašyti oikonimai, kurių gyvosios kalbos forma baigiasi –dai: *de Mqtwidzie* 1699 [55, 41], *de villa Montwidzie* 1793 [56, 13] (= *Mantvydai*). Vadinasi, *Jaskildzie* taip pat gali būti suslavintas formos *Joskildai* variantas.

Išskirtinas ir Motiejaus Valančiaus veikale bei 1882 m. geografiniame žodyne užrašytas variantas *Joskildany*, suponuojantis liet. **Joskildonys* ar **Joskildoniai*⁶. Sunku nustatyti, ar šis įrašas rodo, kad priesaginis variantas buvo vartotas gyvojoje kalboje. Tokios formos užrašymų yra nedaug, jų pasitaikė tik XIX a. II pusėje, be to, tik truputį vėliau (1892 m.) užfiksuotas oikonimas be priesagos (Яскилды). Todėl negalima atmesti, jog tai tėra raštų variantas, pasidarytas pagal kitų gyvenamųjų vietų vardų su priesagomis –onys, –oniai analogiją.

Gyvosios kalbos ir istorijos šaltinių duomenys liudija, kad dabartinė forma *Joskildai* (*Jósildai*, *Jōskildai*?) yra autentiška, ji ir turėtų būti etimologizuojama. Jeigu poros XIX a. įrašų suponuojami **Joskildonys* ar **Joskildoniai* ir būtų tikri, jie vertintini kaip antriniai vėliau priesagas gavę oikonimai.

6 Šiaip jau –any gali rodyti ne tik lietuvių patroniminę priesagą –onys (–oniai), bet ir –ėnai [plačiau žr. 3, 77–78, 85], tačiau Panevėžio rajone oikonimų su –onys (–oniai) fiksuota triskart daugiau nei su –ėnai [plg. 46, 163]. Taigi labiau tikėtina forma **Joskildonys* (**Joskildoniai*).

KILMĖS HIPOTEZĖ

Kaimo vardo *Joskildai* struktūra visų pirma kreipia ieškoti asmenvardinės jo kilmės galimybių⁷. Aiškinantis šio oikonimo atsiradimą atsargiai aptartina kilmės iš dvikamienio iki šiol neiškeltos (nefiksuotos, nerekonstruotos) asmenvardžio **Jos-kildas* daugiskaitos hipotezė. Tokio antroponimo pėdsakų nepavyko aptikti nei senuosiuose, nei naujesniuose istorijos šaltiniuose⁸. Pačioje Joskildų gyvenvietėje toks asmenvardis taip pat nefiksuotas. Kaimo pirmojo paminėjimo šaltinyje užrašyti savininkai *Wawrzyniec Janowicz(z) Jankiewicz Musnicki*, *Marianna Kirkiłowna Wawrzyncowa Jankiewiczowa Musnicka* ir dar dvi gyventojos: *dwie dziewczki Alukowny ze wsi Jaskildow ma ymie Halszki y Justyny* [14, 1]. Ramygalos bažnyčios XVIII a. metrikų duomenimis, Joskilduose gyveno žmonės *Joannis Zabarskiewicz, Hedwigis Dyrfowna* 1772 [38, 4], *Georgj Zostoftt, Dorothea Wertelkowna* 1772 [38, 5], *Martini Łatonis* 1773 [38, 10], *Andre... Kodis, Magdalena Suryczia* 1774 [38, 15], *Michaeli Meyliunas et Annæ Ražuycia* 1775 [38, 21], *Stanisłay Bakoniewski et Anna Zostawtayczie* 1777 [38, 33], *Joannis Walonis et Dorothea Racziunaycie* 1778 [38, 37] ir t. t. Taigi asmenvardžio **Joskildas* ar į jį panašaus nėra užrašyto.

Tačiau tokio antroponimo buvimo galimybę iš dalies remia struktūrinis ir arealinis aspektai. Kamieno *Jos-* tikrumas baltų vardyne jau seniai įrodytas: antroponimikos tyrėjų išskiriami dvikamieniai asmenvardžiai *Jós-butás, Jós-vydas, Jós-vilas* [47, 275], *Jos-vilas* [74, 192], be šių, dar priduriami *Jós-kantas, Jós-ťautas, Jós-vainas, Jos-vainis, Jós-vainis* [69, 98, 208]. Iš dvikamienio asmenvardžio **Jos-vainis* kildinamas miestelio vardas *Jósvainiai* [32, 188] ir upėvardis *Jósvainis* [63, 137; 32, 188]. Su asmenvardžiu, turinčiu pirmąjį kamieną *Jos-*, siejami vardai *Jós-butás, Jós-minas, Jós-ťautas, Jós-vainas, Jós-vilas* ir pan. [17, 209–210], pavardės *Jós-kantas, Jos-vilas* ir pan. [24], istoriniai asmenvardžiai *Jofwilowjcz* [45, 123], *Ясминъ Будревичъ* 1523 [49, 123]. Kamienas *Jos-* buvęs ir prūsų vardyne, plg. pr. avd. *Jostaute* [57, 40]. Svarbu pabrėžti, kad galimo dvikamienio asmenvardžio **Jos-kildas* pirmasis kamienas vartotas ir netoli Joskildų kaimo. Jis fiksuotas 1556 m. Upytės valsčiuje, plg. *Юрьи Ясвилович, Юрии Ясвилович* [61, 27], *Петрик Ясвилович, Мартин Ясвилович* [61, 41], *Бортко Ясвилович, Петр Ясвиланис* [61, 51], *Матис Ясвилаитис, Юркгис Ясвилонис* [61, 54], *Добко Ясвилович* [61, 213], *Банис Ясвилович* [61, 338].

Kaip jau minėta, *kild-*, kaip dvikamienių asmenvardžių sandas, nėra išskirtas. Šios šaknies pavardės *Kilda, Kildà* laikomos pravardinėmis ir siejamos su liet. *kilduoti* ‘kilotis; judėti, krutėti; šlubuoti’, *kildu* ‘klibinkšt, kibildai’ arba su liet. *kildà* ‘didelė bėda; sunki

7 Iš asmenvardžių daugiskaitos kilę gyvenamųjų vietų vardai sudaro didelę oikonimijos dalį. Pavyzdžiui, Lietuvos vietovardžių geoinformacinėje duomenų bazėje [30] tokie kaimų vardai sudaro apie 30 % visų oikonimų ir apie 50 % asmenvardinės kilmės šios klasės onimų.

8 Atliekant tyrimą peržiūrėta nemaža XVI, XVII a. inventorių, Lietuvos Metrikos publikuoti tomai, Lietuvių kalbos institute sukaupia Istorinių asmenvardžių kartoteka, senųjų baltų asmenvardžių tyrimams skirtos mokslinės publikacijos ir pan. Istorijos šaltiniuose rasti gana panašios grafinės struktūros asmenvardžiai *Киньату Ясколдовичу* [28, 66], *Миколая Ясколду* [29, 67], *Ясколдовича, Ясколдовичъ* [27, 167], *Петръ Яскольдъ* [72, 180], *S(z)ymon Jaskold* 1690 [37, 105], *Dobrogost Jaskold* 1690 [37, 108] suponuoja kitokių lietuvių asmenvardį – **Jo-skaudas*. Manyti, kad kaimo vardas *Joskildai* su šiais asmenvardžiais susijęs dėl kokio nors formos pokyčio (*Joskildai* ← **Joskaudai*), nėra jokio pamato, nes oikonimo raidos tyrimas rodo, kad būta daug įrašų su *-kild-*, bet nebūta nė vieno su *-kold-*, *-kold-* ar pan. Be to, dabartiniai gyvenamųjų vietų vardai su *-skaud-* istorijos šaltiniuose užrašyti kaip *Jaskoldzie* 1795 [10], 1811 [10] (= *Jaskaūdžiai*, Širvinų r.), bet jų užrašymų su *-kild-* neužfiksuota.

būklė' [24]. Iš liet. *kilda-kójis* 'šlubis', *kildúoti* 'šlubuoti', be pavardžių *Kilda*, *Kildà*, *Kildùšis*, kildinami ir pagal istorinius užrašymus rekonstruoti asmenvardžiai *Kildis*, *Kildžiūnas*, *Kildaitis*, *Kildžionas* [68, 155]. Pavardės *Kildišas*, *Kildišis*, *Kildišius* gretinamos su bendriniais žodžiais *kildišas* 'pabalda, padauža; kipšas', *kildišúoti* 'raišuoti, šlubuoti' [24], *kildúoti* 'šlubuoti' [69, 567]. Gana gausiai šios šaknies antroponimų fiksuota istorijos šaltiniuose, plg. *Kilda* 1665 ir kt. (Punios parapija) [41, 101], *Jozeph Kilda* 1673 (Salamiestis) [26, 290], *Jurgis Kilda* 1673 (Salamiestis) [26, 291, 292], *Jakub Kilda*, *Krzysztofh Kilda*, *Piotr Kilda* 1667 (Ukmergės pavietas) [26, 264, 265], *Iakub Kilda* 1743, *Ierzy Kilda* 1783 (Pasvalio valsčius), *Stanisław Kildis* 1654 (Pasvalys), *Stanislai Kildis* 1652–1672 (Videniškių parapija), *Gregorius Kildzius* 1600 (Joniškio parapija), *Kildzius* 1698 (Kaunas), *Zophia Kildika* 1602 (Joniškio parapija), *Ławryn Kildynis* 1765 (Ukmergės aps.) [9], *Piotr Kildunas*, *Sabas Kildunas* 1652 (Vilkijos pavietas) [26, 175].

Aiškinantis oikonimo *Joskildai* kilmės iš avd. **Jos-kildas* galimybes pastebėtina, kad pavardės *Kilda*, *Kildà* ištakos yra ir aukštaičių panevėžiškių plotas, jį fiksuota Panevėžio, Troškūnų, Šeduvos, Subačiaus, Rozalimo valsčiuose, o *Kildišas* paplitusi Panevėžyje, Naujamiestyje, Vadokliuose, dar plg. Upytės valsčiaus istorinį (1556 m.) avd. боярина Миколая Килдишия [61, 322]. Taigi kaimo vardas *Joskildai* ir antroponimai su sandu *Kild-* (kaip ir su *Jos-*) yra to paties kalbinio arealo faktai. Todėl keltina mintis, jog *Kild-* galėjo būti dvikamienio asmenvardžio kamienas, iš kurio kilo trumpiniai *Kilda*, *Kildis* ir pan.⁹ Tokios struktūros trumpiniai lietuvių asmenvardyje gana įprasti: iš jų kilusios balsinių priesagų neturinčios pavardės su galūne *-(i)a* sudaro antrą pagal gausumą rytų aukštaičių ploto trumpinių kilmės šios klasės onimų grupę, pavardžių su *-is* yra mažiau, bet daugiau – būtent minėtoje teritorijoje [žr. 48, 234–235]¹⁰. Kamieno *Kild-* kilmė gali būti siejama ne su raišumą, šlubumą reiškiančiais žodžiais, o su abstraktesnės reikšmės liet. *kildyti* (*kildo*, *kildė*), *kildyti* (*kildo*, *kildė*) 'kelti; kelti, žadinti iš miego', plg. *pakildyti* 'pastatyti ant kojų, pakelti', *sukildyti* 'sukelti, išjudinti; sukelti prieš; suerzinti' [23].

Šią hipotezę paremia ir bendrabaltiškas kontekstas. Visų pirma minėtinas Rytprūsių oikonimas lenk. *Kildajny*, vok. *Kildhenen*. Pagal jo lenkišką ir vokišką formas rekonstruojamas pr. **Kildain-ai*, kuris lyginamas su lietuvių oikonimu *Kildiškis*, asmenvardžiais *Kildis*, *Kilda* [44, 112; 40, 461–462]. Tokio kamieno asmenvardžių (pavardžių) yra ir Latvijoje: *Ķilda*, *Kildeja*, *Kildišs* ir pan. [18]. Be to, kamieno *Kild-* atitinkmuo randamas kuršių vietovardyje *Zilden* > lat. *Cilde*, kuris siejamas su lietuvių pavardėmis *Kilda* (Smilgių parapija), *Kildišas* (Pušaloto, Naujamiesčio parapijos), *Kildonys* (Troškūnų parapija) [5, 171].

Abejonių dėl asmenvardžio **Jos-kildas* tikrumo kyla dėl to, kad jis nefiksuotas kitakalbiuose istorijos šaltiniuose. Be to, pačiuose seniausiuose dokumentuose neminimas ir pats oikonimas *Joskildai*. Kita vertus, lietuvių gyvenamųjų vietų vardai yra svarbus senųjų dvikamienių asmenvardžių nustatymo šaltinis. Pavyzdžiui, pagal miestelio vardą *Daūgailiai* (Utenos r. sav.) rekonstruotas asmenvardis **Daū-gailis* [31, 151], pagal kaimo vardą *Dėkintaĩ* (Šilutės r. sav.) – **Dė-kintas* [64, 59], pagal kaimo vardą *Jósvainiai* (Kėdainių r.

9 Pavardės *Kildišas*, *Kildišis*, *Kildišius* šiuo požiūriu vertintinos atsargiau, tačiau negalima visiškai atmesti, kad kai kurie priesagas *-išas*, *-išis*, *-išius* turintys kalbamos klasės antroponimai galėjo būti sudaryti iš dvikamienių asmenvardžių trumpinių, pavyzdžiui, avd. *Bartišius*, *Tolišis*, *Tolišius*, *Virbišas* laikomi sudarytais atitinkamai iš trumpinių *Bártas* ar *Bartýs*, *Tólas*, *Tólis* ir *Tólýs* ir *Vír-butás* trumpinio *Virbas* [69, 278, 300, 322]. Iš paminėtų asmenvardžių išskirtini *Tolišis*, *Tolišius*, kurių kilmė iš dvikamienio asmenvardžio kamieno neatmetama ir kitų antroponimų darbuose [žr. 24].

10 Pastebėtina ir tai, kad konkrečių reprezentantų užfiksuota Panevėžio apylinkėse (*Valà*, *Būtakis*).

sav.) – asmenvardis **Jós-vainis* [32, 188], pagal oikonimą *To-gailai* (Ukmergės r. sav.) – **Tó-gailas* [70, 42], pagal istorinius gyvenamųjų vietų vardus **Tikminai*/**Tikmenai* (Linkmenų parapija) – **Tik-minas*, **Tik-menas* [4, 363–377]. Taigi kaimo vardo *Joskildai* (*Jóskildai*) suponuota dvikamienio avd. **Jos-kildas* rekonstrukcija galėtų būti nuosekli tokio pobūdžio tyrimų tąsa.

Narpliojant šio oikonimo atsiradimo bylą dera paminėti ir teorinę kilmės iš dvikamienio asmenvardžio **Jo-skildas* galimybę. Šiuo atveju kamienas *Jo-* (kaip ir *Jos-*) nebūtų probleminis, tačiau pagrįsti *skild-* buvimą žymiai sunkiau. Tiesa, bendrinių žodžių su *skild-* esama, plg. *skildyti* (*skildo*, *skildė*) ‘plyšti, trūkti į dalis, darytis plyšiams’, *skilsti* (*skildo*) ‘augti į pilvą, darytis pilvotam, storėti’ [23]. Tačiau tokios šaknies asmenvardžių nėra fiksuotų nei pavardėse, nei istorinėje lietuvių antroponimijoje¹¹.

IŠVADOS

Oikonimas *Joskildai* istorijos šaltiniuose žinomas nuo XVII a. II pusės. Pirmųjų ir vėlesnių užrašymų (*w <...> Jeskildach, ze wsi Jaskildow, De Jaskildy, de Jaskildy, Jaskildy, Jaskildy, de Jaskildy, Wies Jaskildy, Jaskildy, Jaskildzie, Яскилды*) tyrimas rodo, kad jie atspindi dabartinę formą, kuri laikytina autentiška, nepatyrusia grafinių, fonetinių ar struktūrinių transformacijų. Neatmestina, kad XIX a. II pusėje buvo susiformavęs priesaginis šio onimo variantas **Joskildonys* ar **Joskildoniai* ← *Jaskildany capella*.

Kaimo vardo struktūros analizė, arealo antroponiminis kontekstas ir lietuvių gyvenamųjų vietų vardų susidarymo polinkiai leidžia kelti kilmės iš neužfiksuoto, dabar nebevartojamą dvikamienio asmenvardžio **Jos-kildas* daugiskaitos hipotezę. Kamienas *Jos-* yra visuotinai pripažintas ir nekvestionuojamas (plg. *Jós-butas*, *Jós-vydas*, *Jós-vilas* ir pan.), istoriškai vartotas oikonimo *Joskildai* buvimo plote (*Ясвилович, Ясвиланис, Ясвилаитис, Ясвилонис*). Šiame areale fiksuota ir sandą *kild-* turinčių pavardžių (*Kilda*, *Kildišas*) bei istorinių asmenvardžių (*Миколая Килдишя*), todėl tokie antroponimai gali būti ne prvardiniai, o susiformavę iš dvikamienio asmenvardžio **Jos-kildas* trumpinių **Kilda*, **Kildis*.

Oikonimo kilmės iš dvikamienio asmenvardžio hipotezę remia prūsų vardyno kontekstas: fiksuotas gyvenamosios vietos vardas lenk. *Kildajny*, vok. *Kildhenen* ← pr. **Kildain-ai*, galėjęs kilti iš *Kild-* šaknies antroponimo.

Oikonimo *Joskildai* raidos duomenys nerodo esminių formos pokyčių, todėl vargiai būtų galima iškelti kitokią, t. y. kilmės ne iš dvikamienio asmenvardžio, atsiradimo versiją. Taigi jis laikytinas dar vienu lietuvių gyvenamosios vietos vardu, pagal kurį rekonstruoti-
nas iki šių dienų neišlikęs dvikamienis asmenvardis.

Esant dviem iš gyvosios kalbos užrašytiems oikonimo pirmojo skiemens kirčiavimo variantams (*Jóskildai*, *Jōskildai*), kilmės iš asmenvardžio **Jos-kildas* hipotezė leidžia manyti, kad patikimesnis užrašymas yra *Jóskildai*.

Gauta 2025 11 06

Priimta 2025 11 29

11 Galima paminėti tik prūsišku laikomą kamieno *Skeld-* asmenvardį *Schelde*, iš kurio kildinamas gyvenamosios vietos vardas *Schelden*, lyginamas su lietuvių oikonimu *Skeldos* [43, 710; 57, 93]. Dėl oikonimo *Schelden* siejimo su liet. *Skeldos* dar žr. [8, 160].

Sutrumpinimai

avd. – asmenvardis

lat. – latvių

lenk. – lenkų

liet. – lietuvių

lot. – lotynų

pr. – prūsų

r. – rajonas

rus. – rusų

sav. – savivaldybė

vard. – vardininkas

vok. – vokiečių

Šaltiniai ir literatūra

- [1] ASTRAMSKAS, Arūnas. Ramygalos parapija ir valsčius XIX amžiuje. *Ramygala*. Sud. G. Navalinskienė. Vilnius: Versmė, 2016, p. 126–211.
- [2] BALIULIS, Algirdas. Iš Ramygalos praeities. *Ramygala*. Sud. G. Navalinskienė. Vilnius: Versmė, 2016, p. 114–125.
- [3] BILKIS, Laimutis. *Neišlikę Linkmenų bažnyčios XVIII amžiaus metrikų oikonimai* [interaktyvus]. Vilnius: Lietuvių kalbos institutas, 2023 [žiūrėta 2025 09 19]. Prieiga per internetą: <https://doi.org/10.35321/e-pub.65.linkmenu-istoriniai-oikonimai>
- [4] BILKIS, Laimutis. Iš Linkmenų parapijos oikonimų kaitos istorijos: **Tikminai / *Tikmenai → Rukšėnai*. *Baltistica*, 2024, t. 59, Nr. 2, p. 363–377 [žiūrėta 2025 09 19]. Prieiga per internetą: <https://www.baltistica.lt/index.php/baltistica/article/view/2548>
- [5] BŪGA, Kazimieras. Lietuvių kalbos žodynas. Lietuvių tauta ir kalba bei jos artimieji giminaičiai. *Rinktiniai raštai*. T. 3. Sud. Z. Zinkevičius. Vilnius: Valstybinė politinės ir mokslinės literatūros leidykla, 1961, p. 85–282.
- [6] *Directorium Horarum Canoniarum Et Missarum Pro Dioecesi Telsensi Seu Samogitiensi In Annum Domini MDCCCLXV. Auctoritate Et Mandato Excellentissimi, Illustrissimi Ac Reverendissimi Domini Mathiæ Casimiri Wołonczewski, Dei Et Apostolice Sedis Gratia Episcopi Samogitiensi Editum*. Vilnæ: Typis Josephi Zawadzki, 1854.
- [7] GARLIAUSKAS, Vidas. *XVII a. Molėtų bažnyčios krikšto ir santuokos metrikų knyga*. Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 2004. 174 p.
- [8] GERULLIS, Georg. *Die altpreußischen Ortsnamen*. Berlin und Leipzig: Vereinigung wissenschaftlicher Verleger, Walter de Gruyter & Co, 1922. 286 p.
- [9] Istorinių asmenvardžių kartoteka. *Lietuvių kalbos instituto Baltų kalbų ir vardyno tyrimų centro fondas*.
- [10] Istorinių vietovardžių kartoteka. *Lietuvių kalbos instituto Baltų kalbų ir vardyno tyrimų centro fondas*.
- [11] Joniškio bažnyčios 1703–1716 m. krikšto metrikų knyga. *Lietuvos valstybės istorijos archyvas* (toliau – LVIA), f. 1196, ap. 1, b. 2.
- [12] Joniškio bažnyčios 1748–1765 m. krikšto metrikų knyga. LVIA, f. 1196, ap. 1, b. 3.
- [13] Kazimiero Būgos „Nomina propria“ kartoteka. *Lietuvių kalbos instituto Baltų kalbų ir vardyno tyrimų centro fondas*.
- [14] Konstantino Jablonskio nuorašas iš Upytės žemės teismo knygos Nr. 50, l. 382–383. LMAVB, f. 256–2946.

- [15] Księga Examinów przedślubnych Kościoła Parafialnego Ejszyskiego od roku 1861. Eišiškių bažnyčios priešsantuokinių egzaminų knyga, nuo 1861 m. *LVIA*, f. 1324, ap. 1, b. 9.
- [16] Księga Metryk Pogrzebowych Kościoła Parafialnego Taboryskiego od roku 1845. Tabariškių bažnyčios mirties metrikų knyga, nuo 1845 m. *LVIA*, f. 1319, ap. 1, b. 13.
- [17] KUZAVINIS, Kazys; SAVUKYNAS, Bronys. *Lietuvių vardų kilmės žodynas*. Vilnius: Mokslas, 1987. 391 p.
- [18] *Latviešu uzvārdu vārdnīca* [interaktyvus]. Rīga: Latviešu valodas aģentūra [žiūrėta 2025 09 20]. Prieiga per internetą <https://uzvardi.lv>
- [19] Lavoriškių bažnyčios 1778–1797 m. jungtvių metrikų knyga. *LVIA*, f. 1401, ap. 1, b. 37.
- [20] Leipalingio bažnyčios 1662–1669 m. krikšto metrikų knyga. *LVIA*, f. 1623, ap. 1, b. 1.
- [21] Leipalingio bažnyčios 1674–1679 m. krikšto metrikų knyga. *LVIA*, f. 1623, ap. 1, b. 3.
- [22] Leipalingio bažnyčios 1840–1850 m. jungtvių metrikų knyga. *LVIA*, f. 1623, ap. 1, b. 14.
- [23] *Lietuvių kalbos žodynas*. T. 1–20 (1941–2002). Redaktorių kolegija: G. Naktinienė (atsak. redaktorė), J. Paulauskas, R. Petrokienė, V. Vitkauskas, J. Zabarskaitė [interaktyvus]. Vilnius: Lietuvių kalbos institutas, 2017 [žiūrėta 2025 09 19]. Prieiga per internetą: <http://www.lkz.lt>
- [24] *Lietuvių pavardžių duomenų bazė* [interaktyvus]. Vilnius: Lietuvių kalbos institutas [žiūrėta 2025 09 19]. Prieiga per internetą: <https://ekalba.lt/pavardziu-duomenu-baze/>
- [25] *Lietuvių tarmių atlasas*. T. 2. *Fonetika*. Teksto autoriai: E. Grinaveckienė, A. Jonaitytė, J. Lipskienė, K. Morkūnas, B. Vanagienė, A. Vidugiris. Redaktorių kolegija: E. Grinaveckienė, A. Jonaitytė, K. Morkūnas (atsak. redaktorius), A. Vidugiris, Z. Zinkevičius. Vilnius: Mokslas, 1982. 152 p., žemėlapiai.
- [26] *Lietuvos inventoriai. XVII a.* Sud. K. Jablonskis, M. Jučas. Vilnius: Valstybinė politinės ir mokslinės literatūros leidykla, 1962. 461 p.
- [27] *Lietuvos Metrika. Knyga 225 (1528–1547). 6-oji Teismų bylų knyga*. Sud. L. Anužytė, A. Baliulis. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 1995. 336 p.
- [28] *Lietuvos Metrika. Knyga Nr. 3 (1440–1498). Užrašymų knyga 3*. Sud. S. Lazutka (atsak. redaktorius), I. Valikonytė. Vilnius: Žara, 1998. 166 p.
- [29] *Lietuvos Metrika. Knyga Nr. 51 (1566–1574). Užrašymų knyga 51*. Sud. A. Baliulis, R. Ragauskienė, A. Ragauskas. Vilnius: Žara, 2000. 486 p.
- [30] *Lietuvos vietovardžių geoinformacinė duomenų bazė* [interaktyvus]. Vilnius: Lietuvių kalbos institutas [žiūrėta 2025 09 21]. Prieiga per internetą: <https://ekalba.lt/lietuvos-vietovardziu-geoinformacine-duomenu-baze/>
- [31] *Lietuvos vietovardžių žodynas*. T. 2. C–F. Teksto autoriai: L. Bilkis, G. Blažienė, M. Norkaitienė, A. Ragauskaitė, M. Razmukaitė, D. Sviderskienė. Redaktorių kolegija: L. Balode, L. Bilkis (atsak. redaktorius), V. Bláček, G. Blažienė, K. Garšva, A. Ragauskaitė, J. Udolph. Vilnius: Lietuvių kalbos instituto leidykla, 2014. 520 p.
- [32] *Lietuvos vietovardžių žodynas*. T. 4. I.–J. Teksto autoriai: L. Bilkis, G. Blažienė, A. Ragauskaitė, D. Sviderskienė. Redaktorių kolegija: L. Balode, L. Bilkis (atsak. redaktorius), V. Bláček, G. Blažienė, K. Garšva, A. Ragauskaitė, J. Udolph. Vilnius: Lietuvių kalbos instituto leidykla, 2021. 277 p.
- [33] Merkinės bažnyčios 1769–1776 m. krikšto metrikų knyga. *LVIA*, f. 1541, ap. 1, b. 4.
- [34] Merkinės bažnyčios 1723–1742 m. krikšto metrikų knyga. *LVIA*, f. 1541, ap. 1, b. 8.
- [35] Merkinės bažnyčios 1742–1748 m. krikšto metrikų knyga. *LVIA*, f. 1541, ap. 1, b. 9.
- [36] Merkinės bažnyčios 1825–1830 m. krikšto metrikų knyga. *LVIA*, f. 1541, ap. 1, b. 20.
- [37] *Metryka Litewska. Rejesty podymnego Wielkiego Księstwa Litewskiego. Województwo trockie 1690 r.* Sud. Henryk Lulewicz. Warszawa: Wydawnictwo NERITON, Instytut Historii PAN, 2000. 340 p.

- [38] Metryki Wypisane z Ksiąg przy Kościele Remigolskim Parafialnym znajdujących się Chrzestnych od Roku 1771. Zaszlubionych i Umarłych od Roku 1779. aż do R^u 1796. Inclusive. Ramygalos bažnyčios 1771–1796 m. krikšto, jungtvių ir mirties metrikų nuorašai. *LVIA*, f. 669, ap. 1, b. 41.
- [39] MICKIENĖ, Ilona; VENISLOVAITĖ, Aurina. XIX a. pradžios Joniškio krašto oikonomija. *Lituanistica*, 2011, t. 57, Nr. 2(84), p. 154–165.
- [40] *Nazwy miejscowe Polski*. T. 4. Red. K. Rymut. Kraków: Polska Akademia Nauk, Instytut Języka Polskiego, 2001. 540 p.
- [41] PALIONIS, Jonas. *XVII a. antrosios pusės Punios parapijos asmenvardžiai ir vietovardžiai*. Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 2003. 204 p.
- [42] PALIONIS, Jonas. *XVII a. pabaigos–XVIII a. pirmosios pusės Punios parapijos asmenvardžiai ir vietovardžiai*. Vilnius: Vilniaus universitetas, 2008. 327 p.
- [43] PIERSON, William. Altpreußischer Namenkodex. *Zeitschrift für preußische Geschichte und Landeskunde*, 1873, t. 10(1), p. 685–744.
- [44] PRZYBYTEK, Rozalia. Ortsnamen baltischer Herkunft im südlichen Teil Ostpreußens. *Hydronymia Europaea*. Stuttgart: Franz Steiner Verlag, 1993. 361 p.
- [45] RAGAUSKAITĖ, Alma. *XVI–XVIII a. kauniečių asmenvardžiai*. Vilnius: Lietuvių kalbos institutas, 2005. 212 p.
- [46] RAZMUKAITĖ, Marija. Oikonomų, atsiradusių iš asmenvardžių su patroniminėmis priesagomis, paplitimas Lietuvoje. *Lietuvių kalbotyros klausimai*, 1993, t. 32, p. 133–165.
- [47] SALYS, Antanas. Mūsų lietuviškieji vardai. *Raštai*. T. 2. *Tikriniai vardai*. Red. P. Jonikas. Roma: Lietuvių katalikų mokslo akademija, 1983, p. 267–284.
- [48] SINKEVIČIŪTĖ, Daiva. *Lietuvių dvikamienių asmenvardžių trumpiniai ir jų kilmės pavardės*. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2006. 315 p.
- [49] SINKEVIČIŪTĖ, Daiva. Nežinomi Lietuvos Metrikos senieji lietuvių dvikamieniai asmenvardžiai. *Baltistica*, 2018, t. 53, Nr. 1, p. 117–132 [žiūrėta 2025 09 19]. Prieiga per internetą: <https://www.baltistica.lt/index.php/baltistica/article/view/2346/2297>
- [50] *Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich*. T. 3. Red. F. Sulimierski, B. Chlebowski, W. Walewski. Warszawa: Nakładem Filipa Sulimierskiego i Władysława Walewskiego, Druk „Wieku” Nowy-Świat Nr. 59, 1882. 960 p.
- [51] Spis alfabetyczny księgi Metryk Chrzestnych Kościoła Parafialnego Taboryskiego od roku 1809 stycznia 1 dnia do r. 1827 Lutego 13. Tabariškių bažnyčios 1809–1827 m. krikšto metrikų knygos abėcėlinis sąrašas. *LVIA*, f. 1319, ap. 1, b. 2.
- [52] Šalčininkų bažnyčios 1827–1833 m. krikšto metrikų knyga. *LVIA*, f. 1518, ap. 1, b. 21.
- [53] Švenčionių parapiinės bažnyčios 1753–1759 m. krikšto metrikų knyga. *Švenčionių bažnyčios archyvas*.
- [54] Tarpukario Lietuvos Pavardžių ir vietovardžių komisijos gyvenamųjų vietų sąrašai (bylos) [mašinėraštis]. Kn. 3. *Lietuvių kalbos instituto Baltų kalbų ir vardyno tyrimų centro fondas*.
- [55] Tirkšlių bažnyčios 1660–1719 m. jungtvių metrikų knyga. *LVIA*, f. 1453, ap. 1, b. 9.
- [56] Tirkšlių bažnyčios 1786–1807 m. jungtvių metrikų knyga. *LVIA*, f. 1453, ap. 1, b. 18.
- [57] TRAUTMANN, Reinhold. *Die altpreußischen Personennamen*. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1925. 204 p.
- [58] Ukmergės dekanato bažnyčių ir parapijų 1784 m. vizitacijos aktų knyga. *LVIA*, f. 694, ap. 1, b. 3507.
- [59] Upytės pavieta 1775 m. padūmės tarifai. *LVIA, SA*, b. 18617.
- [60] Upytės pavieta 1790 m. padūmės tarifai. *LVIA, SA*, b. 3370.

- [61] *Upytės valsčiaus inventorius. 1556 m.* Sud. A. Krinčius. Krinčinas: savilaida, 2011. 460 p.
- [62] Vaiszgant, Sanaszas geografiškuju Lietuvos vardu. *Dirva-Žinyas*, 1904, Nr. 2(11), p. 3–29.
- [63] VANAGAS, Aleksandras. *Lietuvos miestų vardai*. Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidykla, 1996. 322 p.
- [64] VANAGAS, Aleksandras. *Lietuvių hidronimų etimologinis žodynas*. Vilnius: Mokslas, 1981. 408 p.
- [65] Vietovardžių, surinktų iš gyvosios kalbos, kartoteka. *Lietuvių kalbos instituto Baltų kalbų ir vardyno tyrimų centro fondas*.
- [66] Vilniaus vyskupystės dekanatų vietovardžių sąrašai. *LVIA, SA*, b. 19254.
- [67] ZINKEVIČIUS, Zigmas. *Lietuvių dialektologija*. Vilnius: Mintis, 1966. 542 p.
- [68] ZINKEVIČIUS, Zigmas. *Lietuvių antroponimika. Vilniaus lietuvių asmenvardžiai XVII a. pradžioje*. Vilnius: Mokslas, 1977. 304 p.
- [69] ZINKEVIČIUS, Zigmas. *Lietuvių asmenvardžiai*. Vilnius: Lietuvių kalbos institutas, 2008. 840 p.
- [70] ZINKEVIČIUS, Zigmas. *Ukmergės rajono gyvenviečių vardynas. Pavadinimų kilmė*. Vilnius: Lietuvių kalbos institutas, 2011. 144 p.
- [71] Выписи Метрической книги Меречской Римско–Католической приходской церкви. Часть первая о родившихся. 1885–1896. Merkinės bažnyčios 1885–1896 m. krikšto metrikų knyga. *LVIA, f. 1541, ap. 1, b. 40*.
- [72] *Подробный алфавитный указатель къ I–XIII томамъ Археографическаго сборника, издаваемого при Виленскомъ учебномъ округѣ*. Сост. И. Я. Спрогисъ. Вильна: тип. А. Г. Сыркина, 1905. 334 p.
- [73] *Списокъ населенныхъ местъ Ковенской Губерніи*. Ковна: Въ Типографіи Губернскаго Правленія, 1892. 397 p.
- [74] ЮРКЕНАС, Юозас. *Основы балтийской и славянской антропонимики*. Вильнюс: UAB „Ciklonas“, 2003. 196 p.

LAIMUTIS BILKIS

On the Origin of the Oikonym *Joskildai*

Summary

The history of the village of Joskildai, located in the Ramygala eldership of the Panevėžys District Municipality, and the origin of its name have so far received little attention from historians and toponymists. Historical research has noted that this settlement was long part of the Ramygala parish. In the 1784 visitation documents, it is documented as the property of Straševičius. It is also mentioned that Joskildai formerly functioned as a filia of the Ramygala parish and possessed a wooden chapel, which was relocated to Anciškis in 1846, as the Straševičius family was no longer able to maintain it. In explaining the origin of the village name, only general considerations have been offered concerning its connection with the possible compound personal name **Jos-kildas*. The available fragmentary facts suggest the need for a more detailed investigation and a more substantiated interpretation of the etymology of this oikonym, which displays an interesting structural composition.

Data recorded from local inhabitants quite reliably confirm the authenticity of the form *Joskildai*, as no alternative phonetic variants have been provided. The only variation observed concerns accentuation: in the early twentieth century and in 1973, the stress fell on the first syllable, whereas around 1935 it was placed on the ending. An analysis of records in historical sources shows that this name was already in use in the second half of the seventeenth century, as evidenced in the Upytė Land Court Book (*w jednym siolku nazwanym Jeskildach, ze wsi Jaskildow*). Subsequently, it was frequently recorded in the registers of Ramygala Church from the second half of the eighteenth century (*De Jaskildy, de Jaskildy, Jaskildy, Joskildy, de Joskildy*) as well as in other (non-religious) documents (*Wies Jaskildy, Jaskildy, Jaskildzie, Jaskildy, Jaskildany, Яскилды*). A study of the early and later records indicates that they reflect the present-day form, which can be regarded as authentic and not subject to any graphic, phonetic, or structural transformations. It should not be ruled out that in the second half of the nineteenth century a suffixal variant of this onym may have developed: **Joskildonys* or **Joskildoniai*.

A structural analysis of the village name, the anthroponymic context of the area, and the trends in the formation of Lithuanian settlement names allow for the formulation of a hypothesis that the name originated from an unattested, no longer used, compound personal name **Jos-kildas* in the plural form. The stem *Jos-* is widely recognised and unquestionable (cf. *Jós-butas, Jós-vydas, Jós-vilas*, etc.) and was historically used within the territory of occurrence of the oikonym *Joskildai* (*Ясвилович, Ясвиланис, Ясвилаитис, Ясвилонис*). In this area, surnames containing the element *kild-* (*Kildà, Kildišas*) and historical personal names (*Миколая Килдишя*) have also been recorded. Therefore, anthroponyms with *Kild-* may not be appellative in origin, but rather may be derived from the shortened forms **Kilda* and **Kildis* of the compound personal name **Jos-kildas*. The hypothesis that the oikonym originated from a compound personal name is further supported by the Old Prussian onomastic context: the recorded settlement name Pol. *Kildajny*, Ger. *Kildhenen* ← OPr. **Kildain-ai*, which may have derived from an anthroponym with the root *Kild-*.

The available data on the development of the oikonym *Joskildai* do not indicate any essential changes in its form. Therefore, it would be difficult to propose an alternative version for its origin, i.e., one not deriving from a compound personal name. Consequently, this may represent yet another Lithuanian settlement name from which a no-longer-attested compound personal name can be reconstructed.

Keywords: Lithuanian language, toponymy, anthroponymy, development of oikonyms, origin of oikonyms, compound personal names